

Pavel Drnovský

Středověké osídlení na středním toku řeky Bystřice

Ústav pro pravěk a ranou dobu dějinnou

Filozofická fakulta UK v Praze

84 stran textu, 23 tab., 4 mapy

Posuzovaná práce se zabývá osídlením Hořicka a Miletínska v raném a na počátku vrcholného středověku. Vytyčuje si k tomu krajinnou sondu 17 x 10 km, která zahrnuje 41 katastrálních území. Hlavní východisko tvoří katalog archeologických nálezů, důležité informace poskytují i nepříliš četné písemné prameny.

Značná výhoda zvoleného území spočívá v rozdílné charakteristice přírodních poměrů, která měla svůj protějšek ve vývoji středověkého osídlení. Sídlní tradice příznivějšího Hořicka byla oproti Miletínsku podstatně delší.

P. Drnovský věcným způsobem využívá asi všechny možnosti, které zvolená krajinná sonda pro sídelně historické studium poskytuje. Zachází s oblastí, do níž se sice nikdy neobracel soustavný a dlouhodobý archeologický zájem, odkud ale mohl zaznamenat několik cenných nálezových položek. Nicméně v situaci, v níž se podobné projekty ocitají, nelze řešit to, co bychom z dobrých důvodů považovali za naléhavé, ale to, co dostupné prameny řešit dovolují. Dlužno dodat, že P. Drnovský vybral několik otázek, které pozornost zasluhují a mají svůj význam i v kontextu českého sídelně historického bádání. Zdůraznit můžeme už samotné srovnání dvou regionů s rozdílnou sídelní tradicí. Další z cenných položek spočívá v příspěvku k vleklé diskusi o raně středověkém dispersním osídlení, i tentokrát je předkládán rezervovaný až skeptický závěr.

P. Drnovský napsal jistě solidní diplomovou práci. Domnívám se přitom, že její sdělnosti a přesvědčivosti by prospěl větší důraz na komunikaci se čtenářem, předložený rukopis se opírá o nepochybné autorovy znalosti a do značné míry se uzavírá sám do sebe. Keramická sekvence a zdůvodnění její dnešní absolutní chronologie by například zasloužily samostatnou pozornost. Taková kapitola by zřejmě zůstala velmi rozpačitá, mohla by ale být jedním z krůčků k nápravě současného stavu, na nějž všichni a často žehráme.

Rukopis, který Pavel Drnovský předkládá, jednoznačně vyhovuje nárokům kladeným na diplomové práce. Doporučuji ho proto k příslušné obhajobě.

prof. Jan Klápště

16. června 2012